

1. Spojitá náhodná veličina má rovnomerné rozdelenie $X \sim R(7,12)$.
a) Nájdite charakteristiky X , funkciu hustoty a distribučnú funkciu.

$f(x) = 1/5$ na $(7,12)$, inde 0
 $F(x) = (x-7)/5$ na $(7,12)$, pred tým 0, za tým 1
 $E(X)$, $\text{var}(X)$ podľa vzorca

- b) Vypočítajte pravdepodobnosti $P(9 < x < 10.5)$, $P(6 < x < 13.5)$

$$P(9 < x < 10.5) = F(10.5) - F(9) = 0.3$$
$$P(6 < x < 13.5) = F(13.5) - F(6) = 1 - 0 = 0$$

2. Bezporuchovosť auta je veličina s rozdelením $\text{Exp}(10^{-4})$. Meria sa v hodinách, predpokladáme 2 hodiny jazdy denne.

Náhodná veličina sa realizuje časom x – časom prvej poruchy vozidla.

$$F = 1 - \exp(-0.0001 * x)$$

Rok nech má 365 dní (29.2. sa nejazdí), teda 730 hodín jazdy.

- a) Aká je pravdepodobnosť, že auto vydrží bez poruchy aspoň 5 rokov?

Aspoň 5 rokov = prvá porucha nastane v čase 5 rokov a viac:

$$F(\infty) - F(5 * 730) = 1 - F(5 * 730) = 0.69420$$

- b) Aká je pravdepodobnosť, že sa prvá porucha objaví počas 7. roku?

$$F(7 * 730) - F(6 * 730) = 1 - F(5 * 730) = 0.69420$$

- c) Aká je pravdepodobnosť, že auto nevydrží bez poruchy viac ako 10 rokov?

Najviac 10 rokov = prvá porucha nastane v čase 0 až 10 rokov:

$$F(10 * 730) = 0.51809$$

- d) Ak sa Vám hodnoty z a,b,c nepozdávajú, navrhnite realistickejší koeficient, pri ktorom výsledky budú viac zodpovedať praktickým skúsenostiam.

.....

3. Pravdepodobnosť, že študent príde na cvičenie s meškaním x minút, je veličina s rozdelením $\text{Exp}(0.01)$.

$$F = \text{inline}('1 - \exp(-0.01 * x)')$$

- a) Aká je pravdepodobnosť, že do 10 minút po začiatku budú prítomní všetci z 10 študentov?

Pravd., že 1 študent príde s meškaním 0 až 10 minút:

$$p = F(10) = 0.095163$$

Pravd., že 10 študentov z 10 príde s meškaním 0 až 10 minút:

$$p^{10} = 6.0906e-011 \quad (\text{toto nie je na FEI !!})$$

- b) Aká je pravdepodobnosť, že dvaja z desiatich sa nedostavia vôbec (=meškanie 100 minút a viac)

1 študent – meškanie 100 minút a viac:

$$p = 1 - F(100) = 0.36788$$

Dvaja z desiatich (binomické rozdelenie):

$$\text{nchoosek}(10, 2) * p^2 * (1-p)^8$$
$$\text{ans} = 0.15525$$

- c) Pravdepodobnosť, že v čase t bude prítomná aspoň polovica študentov, je 50%. Vypočítajte t .

Byť prítomný v čase t znamená meškať 0 až t minút, pravdepodobnosť u jednotlivca je $F(t)$.

Aspoň polovica = 5 až 10.

Hľadáme (pre naše potreby stačí skusmo) t tak, aby platilo $S=0.5$, kde S zistíme v ML (Octave) takto (za t dosadzujeme rôzne čísla):

```
t=??; p=F(t); S=0; for k=5:10, S=S+nchoosek(10,k)*p^k*(1-p)^(10-k); end, S
```

Po niekoľkých pokusoch (zhruba imitujúcich metódu bisekcie intervalu) zistíme, že prvá vyhovujúca celočíselná hodnota je $t=61$ minút.

4. Cesta na dovolenku si vyžaduje absolvovanie troch hraničných priechodov. Čas čakania (v minútach) na jednej hranici je veličina s rozdelením $\text{Exp}(0.02)$.

a) Nájdite distribučnú funkciu náhodnej veličiny predstavujúcej súhrnný čas strávený čakaním na troch hraniciach.

Erlangovo rozdelenie $\text{Erl}(3, 0.02)$:

$$F = 1 - \exp(-0.02 \cdot x) \cdot (1 + 0.02 \cdot x + 0.5 \cdot (0.02 \cdot x)^2)$$

b) Aká je pravdepodobnosť, že sa čakaním stratia aspoň 3 hodiny?

Aspoň 3 znamená 3 a viac, takže $1 - F(3 \cdot 60) = 0.30275$

c) Aká je pravdepodobnosť, že sa čakaním stratia najviac 2 hodiny?

Najviac 2 znamená 0 až 2, takže $F(2 \cdot 60) = 0.43029$

5. Je dané Gaussovo rozdelenie $N(m, s^2)$.

a) Zistite $P(2 < x < 7)$ pre $N(-1, 4)$.

b) Zistite $P(2 < x < 7)$ pre $N(3, 9)$.

c) Zistite $P(2 < x < 7)$ pre $N(10, 6.25)$.

S vhodnou kalkulačkou je to len vec základného dosadenia.

Ak sme obmedzení iba na normované Gaussovo rozdelenie:

$$\begin{aligned} \text{a) } P(2 < x < 7) \text{ pre } N(-1, 4) &= F(7) - F(2) = F_N\left(\frac{7 - (-1)}{2}\right) - F_N\left(\frac{2 - (-1)}{2}\right) = \\ &= F_N(4) - F_N(1.5) = 1 - 0.9332 = 0.0668 \end{aligned}$$

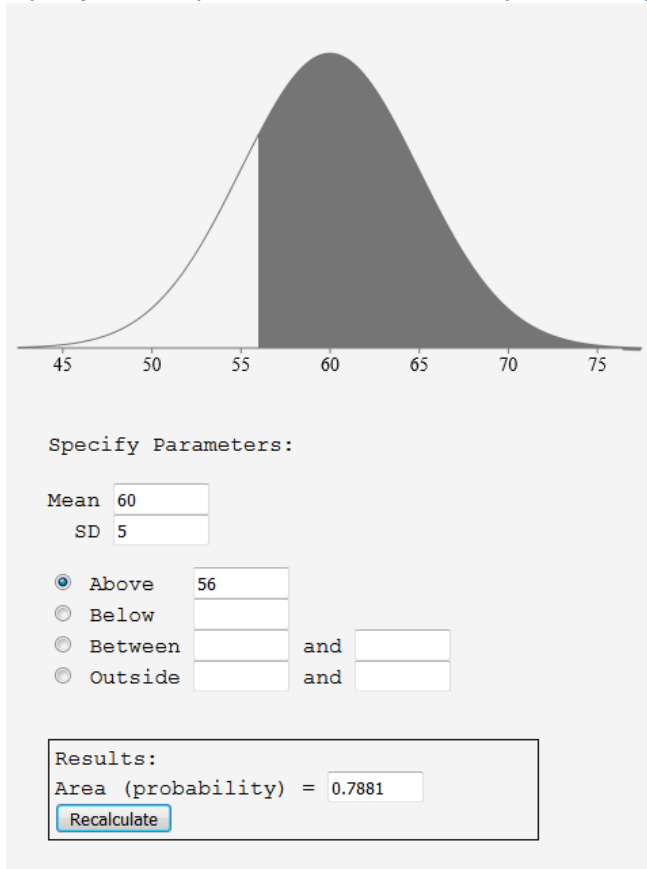
$$\begin{aligned} \text{b) } P(2 < x < 7) \text{ pre } N(3, 9) &= F(7) - F(2) = F_N\left(\frac{7-3}{3}\right) - F_N\left(\frac{2-3}{3}\right) = \\ &= F_N(1.33) - F_N(-0.33) = 0.9082 - (1 - 0.6293) = 0.53750 \end{aligned}$$

c) . . . . .

6. Úspešnosť študenta na skúške (počet bodov zo 100) má Gaussovo rozdelenie $N(60, 25)$ – prípadne navrhnite realistickejšie čísla..

a) Aká je pravdepodobnosť, že študent spraví skúšku (aspoň 56 bodov)?

Využijeme napr. online kalkulačku (pozor, SD je odmocnina z obvyklého s^2)

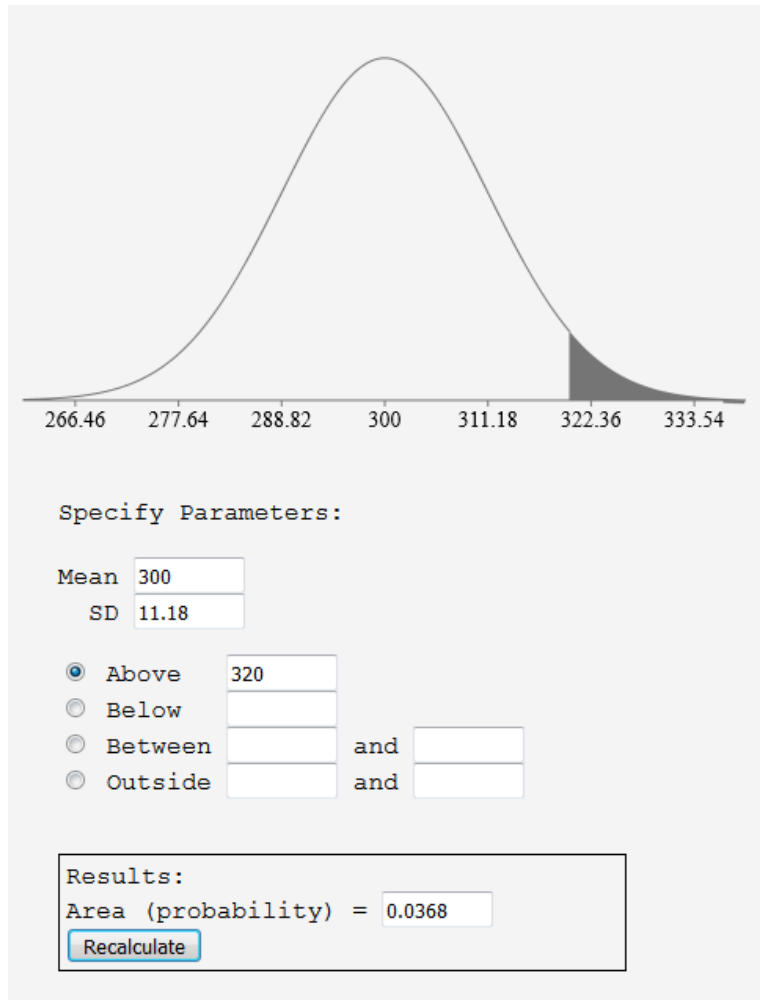

b) Aká je pravdepodobnosť, že z 5 študentov prejdú všetci?

$$0.7881^5 = 0.30402$$

c) Aká je pravdepodobnosť, že 5 študentov dosiahne spolu aspoň 320 bodov?

Súčet päťice náhodných veličín zo zadania – adekvátne navýšime parametre v kalkulačke – $60 \cdot 5$, $\sqrt{25 \cdot 5}$

d) Aká je pravdepodobnosť, že 50 študentov dosiahne v priemere aspoň 65 bodov?

Buď sa spýtame na pravdepodobnosť súčtu $50 \cdot 65$ pri $N(60 \cdot 50, 25 \cdot 50)$ alebo priamo na priemer 65 pri $N(60, 25/50)$.

Vychádzajú hodnoty prekliato blízke nule. Aby bola úloha aspoň trochu hmatateľnejšia, skúsme priemer 61 (len bod nad 60 a už tak málo!!):

